

Wegwijs in ...

de inkomensvervangende en integratietegemoetkoming

De inkomensvervangende en integratietegemoetkoming wil mensen met een “handicap” die niet of niet voldoende kunnen werken én die door gezondheidsproblemen meer beroep moeten doen op hulp “van derden” zoals familieleden, maar ook zorgverstrekkers, medische hulpmiddelen e.a. financieel een duwtje in de rug geven. Je zal merken dat deze tegemoetkomingen niet altijd waarmaken wat ze beloven. Er zijn veel spelregels verbonden aan deze tegemoetkomingen. Deze brochure biedt je een heldere handleiding en beantwoordt de vele vragen zo goed mogelijk: wanneer vraag ik een tegemoetkoming aan en hoe krijg je een tegemoetkoming?, welke aanvraag is wanneer aan de orde?, hoe verloopt de evaluatie van mijn “muco”?, mag ik werken en behoud ik mijn tegemoetkoming?; wat gebeurt er met mijn tegemoetkoming als ik alleen of samen ga wonen?; ...

Wat tijdens het voorbije jaar veranderde in de aanvraag, toekenning, ... van de tegemoetkomingen, staat speciaal met “**NIEUW**” gemarkeerd. Zo kan je snel de nieuwigheden opsporen!

We wensen je veel leesplezier!

**HOOFDSTUK 1 DE INKOMENSVERVANGENDE EN INTEGRATIETEGEMOETKOMING:
VOOR WAT? VOOR WIE?**

1. DE INKOMENSVERVANGENDE TEGEMOETKOMING
2. DE INTEGRATIETEGEMOETKOMING

HOOFDSTUK 2 HOE – WAAR – WANNEER AANVRAGEN?

1. HOE AANVRAGEN?
2. WAAR EN WANNEER AANVRAGEN?

**HOOFDSTUK 3 WAT IS EEN AMBTSHALVE HERZIENING?
WELKE GEGEVENSVERANDERINGEN MOET JE DOORGEVEN?
WANNEER IS EEN NIEUWE AANVRAAG AAN DE ORDE?**

1. WAT IS EEN AMBTSHALVE HERZIENING?
2. GEGEVENSVERANDERINGEN DOORGEVEN
3. EEN NIEUWE AANVRAAG INDIENEN

HOOFDSTUK 4 HET MEDISCH ONDERZOEK

1. WANNEER EEN MEDISCH ONDERZOEK?
2. WAT HOUDT DIT MEDISCH ONDERZOEK IN?
3. PRAKTISCHE TIPS VOOR HET MEDISCH ONDERZOEK
4. PROCEDURE OP STUKKEN: WAT IS DAT?

HOOFDSTUK 5 HET RESULTAAT VAN JE AANVRAAG OF HERZIENING

1. DE MEDISCHE BESLISSING
2. DE ADMINISTRATIEVE BESLISSING
3. JE DOSSIER RAADPLEGEN: HANDIWEB
4. NIET TEVREDEN MET HET RESULTAAT? HEROPENING VAN JE DOSSIER EN/ OF IN BEROEP GAAN?

HOOFDSTUK 6 DE INVLOED VAN JE GEZINSSITUATIE OP JE TEGEMOETKOMING

1. JE WOONT BIJ JE OUDER(S) OF BIJ EEN FAMILIELID TOT DE 3DE GRAAD
2. JE WOONT ALLEEN
3. JE WOONT SAMEN OF BENT GEHUWD: DE PRIJS VAN DE LIEFDE EN DE VRIENDSCHAP
4. JE HEBT EEN OF MEERDERE KINDEREN
5. DE “CATEGORIEVRIJSTELLING”: QUÉ?

HOOFDSTUK 7 EEN ARBEIDSINKOMEN EN TEGEMOETKOMINGEN

1. EEN “PROEFPERIODE” VAN DRIE MAANDEN
2. NA DRIE MAANDEN TEWERKSTELLING: HERBEREKENING VAN JE TEGEMOETKOMING
3. WELK INKOMEN WORDT IN REKENING GEBRACHT?
4. INKOMENSGRENZEN
5. STIJGING, VERMINDERING OF WEGVALLEN VAN JE ARBEIDSINKOMEN

HOOFDSTUK 8 ANDERE INKOMSTEN EN TEGEMOETKOMINGEN

1. EEN VERVANGINGSINKOMEN (WERKLOOSHEIDS- OF INVALIDITEITSUITKERING)
2. ONDERHOUDSGELD EN ROERENDE INKOMSTEN
3. ONROERENDE INKOMSTEN (KADASTRAAL INKOMEN)

HOOFDSTUK 9 WANNEER JE GELD MOET TERUGBETALEN

4. DE VERZAKING
5. EEN AFBETALINGSPLAN

CONTACTGEGEVENS FOD SOCIALE ZEKERHEID (KORTWEG “SZ”)

HOOFDSTUK 1: DE INKOMENSVERVANGENDE EN INTEGRATIETEGEMOETKOMING WAT? VOOR WIE?

Vanaf je 21ste kan je aanspraak maken op een inkomensvervangende en/ of integratietegemoetkoming. In volgende gevallen kan je ook voor je 21ste een inkomensvervangende en/ of integratietegemoetkoming ontvangen: je bent gehuwd of gehuwd geweest of je hebt een kind ten laste. Eens een dergelijke tegemoetkoming op zak, kan je in bepaalde gevallen ook beroep doen op een aantal sociale en fiscale voordelen zoals de verhoogde verzekeringstegemoetkoming, een toeslag op de belastingvrije som, het sociaal telefoon, gas- en elektriciteitstarief, enz. Meer informatie over de sociale en fiscale voordelen verbonden aan de inkomensvervangende en integratietegemoetkoming kan je bekomen bij de medewerkers van de Mucovereniging of nalezen in onze brochure "En de kosten".

1. DE INKOMENSVERVANGENDE TEGEMOETKOMING

Als je ten gevolge van je ziekte niet kan werken en geen inkomen hebt, of je kan wel een beetje werken maar je bent niet in staat om een volwaardig inkomen te verdienen (je slaagt er slechts in om 1/3de of minder van wat een gezond iemand verdient, te verdienen), dan kan je aanspraak maken op een inkomensvervangende tegemoetkoming.

Wat is dus belangrijk om te bepalen of je recht hebt op een inkomensvervangende tegemoetkoming? Of je kan werken, en als je kan werken of je een volwaardig inkomen kan verdienen. Niet muco op zich wordt dus beoordeeld maar wel de gevolgen van je ziekte op vlak van arbeid.

Als er beslist wordt dat je recht hebt op een inkomensvervangende tegemoetkoming, dan zijn de maximumbedragen (bedragen 01/04/2014) de volgende:

Gezinstoestand	Jaarbedrag in euro	Maandbedrag in euro
Categorie A	6.542,20	545,18
Categorie B	9.813,30	817,77
Categorie C	13.084,40	1.090,36

Je ontvangt een inkomensvervangende tegemoetkoming categorie C als je samenwoont met partner, je gehuwd bent en/ of kinderen ten laste hebt. Woon je alleen, dan zal je het bedrag van categorie B ontvangen. Als je niet tot categorie B of C behoort (bijv. je woont bij je ouders) dan val je in categorie A. Hiernaast zijn er ook een aantal minder voor de hand liggende situaties die een bepaalde categorie (A, B of C) krijgen toegekend. Zo kan het zijn dat je alleen woont maar wel onderhoudsgeld betaalt voor je kind, dan val je ook in categorie C. Vraag dit zeker na!

Om het exacte bedrag van je inkomensvervangende tegemoetkoming te berekenen, wordt er – naast je gezinssituatie - ook gekeken naar jouw arbeidsinkomen en de inkomsten van je partner. Meer

informatie over de gevolgen van een arbeidsinkomen op jouw inkomensvervangende tegemoetkoming of van de gevolgen van het inkomen van je partner op je tegemoetkoming, lees je in de volgende hoofdstukken: “Een arbeidsinkomen en tegemoetkomingen” en “De invloed van je gezinssituatie op je tegemoetkoming”.

2. DE INTEGRATIETEGEMOETKOMING

Als je ten gevolge van muco jouw “zelfredzaamheid” beperkt(er) is, d.w.z. als je moeilijkheden ondervindt bij het uitvoeren van dagdagelijkse taken waardoor je “integratie” bemoeilijkt wordt, dan kan je aanspraak maken op een integratietegemoetkoming.

Om je zelfredzaamheid te evalueren worden zes categorieën van activiteiten beoordeeld:

- (1) de mogelijkheid om je te verplaatsen,
- (2) de mogelijkheid om je voeding te nuttigen of te bereiden,
- (3) de mogelijkheid om voor je persoonlijke hygiëne in te staan en je te kleden,
- (4) de mogelijkheid om je woning te onderhouden en huishoudelijk werk te verrichten,
- (5) de mogelijkheid om te leven zonder toezicht, bewust te zijn van gevaar en het gevaar te kunnen vermijden en
- (6) de mogelijkheid tot communicatie en sociaal contact.

Per categorie krijg je een beoordeling met een score van 0 tot 3 punten: 0 punten staat voor geen moeilijkheden, 1 punt betekent dat je beperkte moeilijkheden hebt voor deze categorie, 2 punten houdt in dat je grote moeilijkheden kent en 3 punten wil zeggen dat je deze taak onmogelijk zonder de hulp van derden tot een goed einde kan brengen.

Het totaal aantal punten bepaalt welk bedrag je zult krijgen. Je moet wel minimum 7 punten halen om in de eerste categorie terecht te komen en dus aanspraak te kunnen maken op een integratietegemoetkoming.

NIEUW! Je kan zelf inschatten of je handicap erkend zou worden aan de hand van een simulatietool “zelfredzaamheid”. Aan de hand van een vragenlijst geef je aan welke moeilijkheden je hebt met dagelijkse activiteiten (je verzorgen, verplaatsen, het huishouden doen, ...). Na het invullen van de vragenlijst krijg je een idee of je in aanmerking zou komen voor een tegemoetkoming. Wij deden de test en vulden de vragenlijst in. De vragenlijst is sterk gericht op “klassieke” fysieke en mentale handicaps, minder op chronische ziekten zoals mucoviscidose. Vraag je je af of je in aanmerking komt voor een (verhoging van je) tegemoetkoming, vraag dit dan zeker na bij je mucocentrum en/ of de mucovereniging.

De link naar de simulatietool:

<https://5030.fedimbo.belgium.be/sites/5030.fedimbo.belgium.be/files/explorer/nl/simulatietool-zelfredzaamheid.xls>

Als er beslist wordt dat je recht hebt op een integratietegemoetkoming, dan zijn de maximumbedragen (sinds 01/04/2014) de volgende:

Aantal punten	categorie	Jaarbedrag in euro	Maandbedrag in euro
7 tot 8	1	1.148,76	95,73
9 tot 11	2	3.914,52	326,21
12 tot 14	3	6.254,92	521,24
15 tot 16	4	9.112,63	759,38
17 tot 18	5	10.337,70	861,47

Om het exacte bedrag van je integratietegemoetkoming te berekenen, wordt er ook gekeken naar jouw (arbeids)inkomen en de inkomsten van je partner. Meer informatie over de gevolgen van een (arbeids)inkomen op jouw integratietegemoetkoming of van de gevolgen van het inkomen van je partner op je tegemoetkoming, lees je in de volgende hoofdstukken: “Een arbeidsinkomen en tegemoetkomingen” en “De invloed van je gezinssituatie op je tegemoetkoming”.

HOOFDSTUK 2: HOE, WAAR EN WANNEER EEN INKOMENSVERVANGENDE EN/OF INTEGRATIETEGEMOETKOMING AANVRAGEN?

1. WANNEER AANVRAGEN?

Omdat de toekenningsprocedure nogal wat tijd in beslag neemt, doe je best je je eerste aanvraag voor een integratietegemoetkoming en inkomensvervangende tegemoetkoming op het ogenblik dat je (net) 20 jaar geworden bent. Doe je je aanvraag later, dan loop je het risico een tijd zonder centjes te vallen. Vanaf je 21ste vervangen deze tegemoetkomingen immers de bijkomende kinderbijslag. De inkomensvervangende en integratietegemoetkoming worden steeds samen aangevraagd.

2. HOE EN WAAR AANVRAGEN?

Heel eenvoudig eigenlijk: je stapt naar je gemeente- of stadhuis en je zegt dat je een aanvraag wil doen voor een inkomensvervangende en integratietegemoetkoming. Veelal word je dan doorverwezen naar de sociale dienst, de dienst welzijn, het Sociaal Huis of het OCMW van je gemeente of stad waar ze jouw aanvraag moeten registreren en doorsturen naar de FOD Sociale Zekerheid. Om je aanvraag te kunnen doen moet je je identiteitskaart meenemen. Sommige steden en gemeenten voorzien een elektronisch aanvraagformulier via hun website.

NIEUW! Sinds dit jaar kan je ook bij de meeste ziekenfondsen (naast je gemeente, Sociaal Huis of OCMW) terecht voor een aanvraag van een tegemoetkoming of parkeerkaart. Je ziekenfonds is

echter niet verplicht om deze dienst aan te bieden. Wil je je aanvraag doen via je ziekenfonds, dan informeer je je best bij hen over deze mogelijkheid. Sommige ziekenfondsen zullen alleen een aanvraag voor een tegemoetkoming doen wanneer zij de aanvraag “zinvol” vinden. Daarom raden wij je aan om je aanvraag te doen via je gemeente of stad, zij laten deze extra toegangsfiler (gelukkig!) achterwege. Ook omdat je je bij hen steeds kan laten bijstaan door een derde, deze mogelijkheid is niet voorzien bij de aanvraag bij een ziekenfonds.

Maar hiermee is het verhaal natuurlijk niet ten einde. Je zal op het ogenblik van je aanvraag een aantal documenten ontvangen. Eerst en vooral een **ontvangstbewijs** waarmee je kan bewijzen dat je een aanvraag deed. Goed bijhouden is de boodschap. Daarnaast zal je het zogenaamde “**formulier Evaluatie van de handicap**” krijgen. Dit formulier bestaat uit drie delen:

- •In **deel 1** wordt meer informatie gevraagd over je persoonlijke situatie (burgerlijke staat, kinderen, opleiding, werksituatie, ...). Dit deel vul je zelf in, maar je kan je hierbij ook laten helpen door een medewerker van de Mucovereniging, de sociale werker van je mucocentrum of ziekenfonds, e.a. Laat je bijstaan door iemand met kennis van zaken!
- In **deel 2** worden vragen gesteld over hoe moeilijk je het hebt om bepaalde dagelijkse activiteiten uit te voeren (je verplaatsen, eten en drinken, je wassen, onderhoud woning,...). Dit deel kan je zelf invullen maar je vult dit best samen in met je mucoarts of mucoteam. Opnieuw is het belangrijk dat je je laat bijstaan door iemand met kennis van zaken!
- **Deel 3** laat je invullen door je mucoteam (mucoarts). In dit document wordt jouw arts eventueel tezamen met andere leden van je mucoteam gevraagd om jouw gezondheidstoestand te beschrijven en een inschatting te maken van jouw zelfredzaamheid.

8

NIEUW! Sinds dit jaar kan je arts, als hij beschikt over het juiste computerprogramma, dit derde deel - de medische evaluatie - elektronisch doorsturen aan de FOD SZ. Voordeel: de FOD SZ kan heel snel beschikken over je medische informatie. Nadeel? Het kan gebeuren dat je geen flauw idee hebt van wat je arts heeft doorgestuurd (wanneer je geen kopie ontvangt). Dit is natuurlijk allesbehalve ideaal. Daarnaast krijgen ook andere diensten wanneer je er een dossier hebt (VDAB, VAPH, RIZIV, CARA) toegang tot die elektronische (medische) gegevens. Wil je dit niet? Dan moet je contact opnemen met de FOD SZ om dit te melden.

Tot zover de VERPLICHTE documenten. Maar je hoeft het hier niet bij te laten!

Je kan de artsen van de FOD Sociale Zekerheid ook extra informatie bezorgen, bijvoorbeeld verslagen van je kinesist, psycholoog etc. waarin deze jouw verminderde zelfredzaamheid uit de doeken doet. Je kan ook altijd je eigen relaas neerpennen en meegeven in de evaluatie. Je kan je eigen relaas ook opnemen in **deel 2** van het evaluatieformulier. Per slot gaat het hier toch over jouw lijf en leden! Als je beslist om zelf één en ander op papier te zetten, is het belangrijk dat je goed nadenkt over welke hulp jij allemaal krijgt van mensen en van toestellen, denk maar aan je aerosol, hoe je je leven aanpast aan muco en de tijd en energie die je in je behandeling pompt om jouw leven en zorg op de rails te krijgen en te houden. Een beschrijving van hoe je dag eruit ziet, een optelsom van de tijd die je in je behandeling steekt per dag, hoeveel pillen je neemt en aerosols je doet, hoeveel keer per week je de kinesist bezoekt, hoeveel keer je naar het ziekenhuis moet, etc. kan ook bijzonder nuttig zijn. Laat je schrijfsels altijd goed nalezen door iemand met kennis van de evaluatieprocedure! De

sociaal werker van je mucocentrum kan je hier zeker in bijstaan. Je kan ook je licht opsteken bij de Mucovereniging voor praktische tips, een voorbeeldbrief of gewoon om de brief te laten nalezen.

Enmaal de drie delen van het evaluatieformulier ingevuld stuur jij of je mucocentrum de documenten naar de FOD Sociale Zekerheid. Op dit moment kan je zeggen dat de eerste stap in het aanvragen van een inkomensvervangende en integratietegemoetkoming gezet is. Het kan zijn dat de FOD Sociale Zekerheid nog bijkomende informatie wil en dan zal je van hen nog een brief ontvangen.

Voor wat betreft de bijkomende informatie die je zelf extra wil voorzien (verslagen, eigen brief), deze kan je samen met de verplichte documenten opsturen of meenemen naar het medisch onderzoek. De arts is verplicht om deze documenten aan je dossier toe te voegen.

Altijd handig: **zorg dat je een kopie hebt van ALLE INGEVULDE DOCUMENTEN** (deel een, twee én drie van het evaluatieformulier plus eventueel nog andere documenten die je aan je aanvraag hebt toegevoegd) die je indiende voor je aanvraag. Zo weet je welke documenten de FOD Sociale Zekerheid precies heeft ontvangen van jou en ken je de inhoud ervan!

HOOFDSTUK 3: WAT IS EEN AMBTSHALVE HERZIENING?
WELKE GEGEVENSVERANDERINGEN MOET JE DOORGEVEN?
WANNEER IS EEN NIEUWE AANVRAAG AAN DE ORDE?

Als je al een tegemoetkoming ontvangt kan je soms geconfronteerd worden met een ambtshalve herziening. Soms kan een nieuwe aanvraag zinvol zijn of kan een administratieve herziening een must zijn. Welke aanpak op welk ogenblik zinvol of zelfs verplicht is, lees je in dit hoofdstuk.

1. AMBTSHALVE HERZIENING

Word je tegemoetkoming herzien op initiatief van de FOD Sociale Zekerheid dan spreken we van een ambtshalve herziening.

Een ambtshalve herziening komt al bij al niet zo veel voor. De FOD Sociale Zekerheid doet steekproeven waarbij mensen willekeurig na 5 jaar of langer een tegemoetkoming genoten te hebben opnieuw worden opgeroepen om na te gaan of ze nog steeds aanspraak maken op hun tegemoetkoming. Vaak worden ook mensen eenmaal getransplanteerd ook terug opgeroepen voor een medische evaluatie.

2. GEGEVENSVERANDERINGEN DOORGEVEN

Je bent VERPLICHT elke verandering in je woon- en inkomstensituatie te melden aan de FOD Sociale Zekerheid. Bij een wijziging in jouw situatie, wordt enkel jouw "situatie" op administratief vlak herbekeken. Het gaat hierbij dan over je inkomsten, die van je partner, je woonsituatie, etc. Je zelfredzaamheid en muco worden niet opnieuw geëvalueerd.

Als je **burgerlijke staat** wijzigt (bijv. je huwt, je scheidt of je partner overlijdt) zou de FOD Sociale Zekerheid via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid hiervan op hoogte moeten zijn. Veiligheidshalve stuur je aan de FOD Sociale zekerheid best ook een gewone brief, een mailtje of doe je een telefoontje om hen hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte te brengen.

Ook als je **gezinssituatie** wijzigt (bijv. je gaat alleen wonen, samenwonen, terug bij je ouders wonen, ...) dien je dit zo snel mogelijk te melden aan de FOD Sociale Zekerheid. Je kan hiertoe een gewone brief of e-mail sturen aan de FOD Sociale zekerheid of dit medelen via een telefoontje. Daarnaast heb je ook de mogelijkheid om via de gemeente (dienst welzijn, OCMW, of die dienst die zich in jouw gemeente of stad bezig houdt met de tegemoetkomingen) een dergelijke verandering door te geven.

Een wijziging in **jouw arbeidsinkomsten of die van jouw partner** kunnen een belangrijke invloed hebben op jouw tegemoetkoming(en).

→ Als de inkomsten stijgen, kan dit tot gevolg hebben dat je tegemoetkoming(en) dalen of dat je deze verliest. Laat binnen de drie maanden aan de FOD weten dat jouw inkomsten of die van je partner gestegen zijn. Dezelfde regel geldt ook wanneer je van een arbeidsinkomen overschakelt naar een arbeidsongeschiktheidsuitkering, je laat dit binnen de drie maanden weten aan de FOD Sociale Zekerheid. Je kan hiertoe een gewone brief of e-mail sturen aan de FOD Sociale zekerheid of dit medelen via een telefoontje. Daarnaast heb je ook de mogelijkheid om via de gemeente (dienst welzijn, OCMW, of die dienst die zich in jouw gemeente of stad bezig houdt met de tegemoetkomingen) een dergelijke verandering door te geven.

→ Als je inkomsten of die van je partner dalen, kan dit tot gevolg hebben dat je tegemoetkoming(en) stijgen. Ook dit dien je te melden aan de FOD en liefst zo snel mogelijk! Dalen jouw inkomsten of die van je partner met minder dan 20%, dan vraag je een administratieve herziening aan bij je gemeente ten laatste in december van het jaar volgend op de inkomstendaling. Natuurlijk hoef je niet zolang te wachten! Dalen jouw inkomsten of die van je partner met meer dan 20%, dan vraag je een administratieve herziening aan bij je gemeente voor eind december van het jaar waarin de inkomsten gedaald zijn. Ook hier hoef je niet zolang te wachten natuurlijk!

Wil je precies het effect kennen van een stijging of daling van je inkomsten of die van je partner op je tegemoetkoming(en) dan kan je dit laten berekenen door een sociaal werker van de FOD Sociale Zekerheid of het ziekenfonds. Ook bij de mucovereniging kunnen we je verder helpen.

3. EEN NIEUWE AANVRAAG INDIENEN

Is je gezondheid erop achteruit gegaan? Heb je meer hulp nodig? Ben je niet (meer) akkoord met een eerdere beoordeling van je zelfredzaamheid door de arts van de FOD Sociale Zekerheid? Dan kan je een nieuwe aanvraag indienen. Je volgt hierbij de procedure zoals eerder in hoofdstuk 2 (Hoe en waar aanvragen?) beschreven. Alleen als je je medische verhaal wil laten herbekijken dien je een nieuwe aanvraag in met evaluatie van muco en je zelfredzaamheid. In alle andere gevallen gaat het over een administratieve herziening.

Kreeg je een inkomensvervangende en/ of integratietegemoetkoming voor bepaalde duur toegekend? Dan is het héél belangrijk tijdig, dus enkele maanden vóór het einde van je erkenning, dat al de eerste stappen gezet worden om je recht op een tegemoetkoming te verlengen. Gebeurt dit niet dan heb je op het ogenblik dat je recht op een tegemoetkoming vervalt, geen recht meer op de tegemoetkoming zelf maar ook niet andere sociale voordelen die eraan verbonden zijn.

NIEUW! 4 maanden voor de einddatum van je erkenning, zal de FOD SZ de procedure opstarten om je handicap opnieuw te laten erkennen. Zo kan een nieuwe beslissing aansluiten op de vorige beslissing en val je, bij een gunstige beslissing, niet zonder tegemoetkoming(en) en sociale voordelen.

Heb je recht op een inkomensvervangende en/ of integratietegemoetkoming (vanaf categorie 2) maar ontvang je deze tegemoetkoming(en) niet meer omdat je met je job te veel verdient? Of ontvang je ze niet meer omdat de inkomsten van je partner waarmee je samenwoont of gehuwd bent te hoog zijn? Dan heb toch nog steeds recht op 1 voordeel, het fiscale voordeel. Je krijgt een extra belastingsvrijstelling omdat je erkend bent als gezinslid met een ernstige handicap (door dus die inkomensvervangende of integratietegemoetkoming). Wat velen echter uit het oog verliezen is dat als je tegemoetkoming voor een bepaalde tijd werd toegekend, na het verstrijken van die termijn je (ook) geen erkenning meer hebt van je handicap en dus geen recht meer hebt op dit fiscaal voordeel tenzij je een nieuwe erkenning op zak hebt. Belangrijk is dus – om dit fiscaal voordeel te behouden – dat FOD SZ enkele maanden voor het verstrijken van de erkenning voor je inkomensvervangende en/ of integratietegemoetkoming de procedure ingang zet om je erkenning te laten verlengen.

HOOFDSTUK 4: HET MEDISCH ONDERZOEK

1. WANNEER EEN MEDISCH ONDERZOEK?

Nadat jij of je mucocentrum het formulier “Evaluatie van de handicap” (en z’n drie delen) aan de FOD SZ hebt toegestuurd is het wachten op een uitnodiging voor het medisch onderzoek. Zowel bij een eerste aanvraag voor tegemoetkomingen maar ook bij een herevaluatie van je tegemoetkoming(en) word je na een tijdje uitgenodigd voor een medisch onderzoek. In bepaalde gevallen kan je arts ook een “procedure op stukken” aanvragen, dus zonder medisch onderzoek en louter op basis van je medisch dossier, maar de kans dat dit gebeurt is erg klein.

2. WAT HOUDT DIT MEDISCH ONDERZOEK IN?

Tijdens het medisch onderzoek zal een arts van de FOD Sociale zekerheid nagaan in welke mate muco jouw dagdagelijks leven beïnvloedt en of (en hoeveel) je kan werken. Hoe doet de arts dit? Door jou enkele vragen te stellen en door een lichamelijk onderzoek te doen.

➤ Gesprek en vragen

Over wat gaan die vragen dan precies? Je herinnert je waarschijnlijk wel dat je arts bij het invullen van de aanvraag (of bij het lezen van onze 1ste infofiche over tegemoetkomingen) je zelfredzaamheid beoordeelt. Het is net aan de hand van vragen die gaan over je mogelijkheden tot verplaatsen, koken, poetsen, je wassen enz. dat de arts van de FOD sociale zekerheid een beeld probeert te krijgen van je situatie. Hoe minder “zelfredzaam je bent”, lees hoe minder je zelf kan en dus hoe meer afhankelijk je bent om je dagtaken tot een goed einde te brengen, hoe meer “punten” je krijgt toebedeeld. En om heel eerlijk te zijn, soms komen de vragen nogal “onnozel” en weinig ter zake over. Wij raden je aan om steeds naar waarheid te antwoorden maar tegelijkertijd - als hier ruimte voor is - de nodige nuanceringsen en problemen die je ervaart in je antwoord mee te nemen.

Bijvoorbeeld op de vraag “kan je een ei koken?” zijn er niet al te veel volwassenen met muco die moeten antwoorden dat ze dit niet kunnen. Natuurlijk betekent een ei koken niet dat je ook kan koken laat staan dat dit betekent dat je de energie hebt om zelf je potje te koken. Dezelfde redenering gaat op voor de vraag of je je kan wassen of je huis schoonmaken. Het is niet omdat je dit mechanisch wel kan dat dit allemaal van een leien dakje verloopt of dat je geen hulp moet inschakelen. Denk maar aan perioden waarin het allemaal wat minder gaat of wanneer je vast hangt aan een infuus. Hulp is dan vaak welkom of zelfs broodnodig! Het is belangrijk dat je dit ook vertelt aan de arts.

Voor verschillende artsen en medewerkers van de FOD betekent vaak dat als je studeert je ook kan werken ... en dus géén recht hebt op een inkomensvervangende tegemoetkoming. Wij weten natuurlijk wel beter! Studeren betekent dat je de kans krijgt om bij te leren en betekent natuurlijk niet dat je ook kan werken. Voor sommigen is studeren een belangrijk zinvol tijdverdrijf, voor anderen is het inderdaad een voorbereiding op de stap naar de arbeidsmarkt, maar wie zegt dat dit ook zal lukken? Neem daarbij dat je o.m.v. muco ook deeltijds kan studeren, dat je gebruik kan maken van examenspreiding, dat je vrije student kan zijn, dan weet je dat muco een stevige invloed kan hebben op je studie en studentenbestaan.

➤ Lichamelijk onderzoek

Meestal staat er ook een lichamelijk onderzoek op het programma. De arts beluistert je longen, laat je even heen en weer lopen, laat je eens voorover buigen en je armen strekken, ... veel stelt het meestal niet voor. De vraag naar het verband tussen die “testjes” en muco stel je jezelf beter niet. Het is een standaardonderzoek en dit is grotendeels voor iedereen die een aanvraag doet voor een inkomensvervangende en/ of integratietegemoetkoming doet hetzelfde.

3. PRAKTISCHE TIPS VOOR HET MEDISCH ONDERZOEK

Ga nooit (!) alleen naar het medisch onderzoek.

Ten eerste is het fijner om met z'n tweetjes naar zo'n onderzoek te gaan, je staat er dan letterlijk niet alleen voor. Ten tweede kan diegene die je meeneemt – afhankelijk van wie dit is – ook je antwoorden aanvullen of de vragen van de arts wat nuanceren. Tot slot, met twee hoor je meer dan alleen en is het ook niet meer alleen jouw woord tegen dat van de arts.

Weet dat je je ALTIJD mag laten vergezellen door een “vertrouwenspersoon” tijdens het medisch onderzoek. Kies iemand die je ten volle vertrouwt (één van je ouders, je partner, een bevriend arts of huisarts, een medewerker van je mucocentrum of van de mucovereniging, ...) én bij voorkeur iemand die bij jou kan blijven tijdens het lichamelijk onderzoek. De meeste artsen vragen aan diegene die je meebrengt om tijdens het lichamelijke onderzoek het kabinet te verlaten, maar als jij dit niet wenst mag én moet jouw gezelschap bij jou blijven. Artsen van de FOD maken wel eens “misbruik” van het feit dat mensen niet weten dat een vertrouwenspersoon ALTIJD bij jou mag blijven als jij dit wenst! Praat hierover op voorhand met diegene die je wil meenemen zodat er op het ogenblik van het onderzoek tussen jullie alles uitgeklaard is. Je kan er natuurlijk ook steeds voor opteren om het lichamelijk onderzoek zonder vertrouwenspersoon te laten doorgaan.

Kleed en gedraag je “gewoon”.

Je gaat niet naar een cocktailparty of feest, maar naar een medisch onderzoek. Laat dus die chique spullen, juwelen en dito outfit maar in de kast hangen! Make-up is ook niet nodig. Natuurlijk wil je goed voor de dag komen, maar weet dat dit onderzoek nagaat wat de invloed van muco is op de mogelijkheid tot werken en hoe zelfredzaam je bent. “Muco” staat centraal en hou hier rekening mee. Sommige artsen van de FOD worden in hun beoordeling beïnvloed door wat je draagt, hoe je eruit ziet en denken onterecht dat je er niet goed kan uitzien met muco. Natuurlijk hebben zij het bij het foute einde en bevestigt het heel wat clichés, toch is het goed je ervan bewust te zijn.

Een medisch onderzoek en het gedrag van sommige artsen kan best intimiderend zijn. Maar 1 ding is zeker: jij bent de ervaringsdeskundige en alleen jij weet wat het is om te leven met “jouw muco”!

4. PROCEDURE OP STUKKEN: WAT IS DAT?

In bepaalde gevallen moet je geen medische onderzoek ondergaan en kan de medische evaluatie gebeuren op basis van de medische verslagen. Je behandelend arts of de arts diegene die je aanvraag invult moet aanduiden op aanvraagformulier dat voor jou deze procedure aangewezen is. Natuurlijk moet je dossier dan “volledig” zijn zodat de evaluerende arts van de FOD SZ een goed beeld heeft van je gezondheidstoestand en de vermindering van je zelfredzaamheid goed kan inschatten. Een “beslissing op stukken” is mogelijk wanneer jij niet (meer) in de mogelijkheid bent om je naar het medisch centrum, waar het medisch onderzoek doorgaans plaatsvindt, te begeven, of wanneer je omzeggens continu in het ziekenhuis bent opgenomen, ... kortom, wanneer je zelfredzaamheid ernstig “beknot” is. Dien je voor de eerste keer een aanvraag voor een inkomensvervangende en integratietegemoetkoming in én voldoe je aan de voorwaarde om een “beslissing op stukken te hebben, dan wordt je dossier prioritair behandeld.

Eerlijkheidshalve moeten we er wel bij vertellen dat deze procedure op stukken bij mucoviscidose niet veel gebruikt wordt. Wijs er je behandelend arts op als je denkt hiervoor in aanmerking te komen!

HOOFDSTUK 5: HET RESULTAAT VAN JE AANVRAAG OF HERZIENING: WAT BETEKENT HET? WAT ALS JE NIET TEVREDEN BENT MET HET RESULTAAT?

Je diende een aanvraag tot “evaluatie” van je handicap in, je behandelend arts en/ of mucoteam vulde voor of met jou je aanvraagformulieren in en je ging langs bij de arts van de FOD SZ. En dan valt er een eerste brief van de FOD SZ in je bus. Wat betekenen al die eigenaardige, soms onbegrijpbare, zinnen? Heb je nu recht op een inkomensvervangende en/ of integratietegemoetkoming? Of niet?

1. DE “MEDISCHE” BESLISSING

Na een medische evaluatie word je in de eerste brief die je ontvangt van de FOD SZ gezegd of je wel of niet voldoet aan de medische voorwaarden om een inkomensvervangende en/ of integratietegemoetkoming te ontvangen. Ook kom je te weten, als je voldoet aan de medische voorwaarden voor een inkomensvervangende en/ of integratietegemoetkoming, hoelang je die erkenning geldig is. Je kan deze erkenning krijgen voor bepaalde duur: 2, 3, 5, ... jaar of voor onbepaalde duur. Bij een erkenning voor bepaalde duur zal na het verstrijken van de periode van erkenning je “handicap” opnieuw medische geëvalueerd worden. Geldt de “medische beslissing” voor onbepaalde duur, dan zal je “handicap” in principe op initiatief van de FOD SZ niet snel opnieuw medisch geëvalueerd worden.

➤ De inkomensvervangende tegemoetkoming

Staat er dat je *“getroffen bent door een vermindering van verdienvermogen tot één derde of minder van wat een valide persoon door een of ander beroep op de algemene arbeidsmarkt kan verdienen”* of dat *“uw verdienvermogen verminderd is tot één derde of minder van wat een valide persoon door een of ander beroep op de algemene arbeidsmarkt kan verdienen”*, dan voldoe je alvast aan de medische voorwaarden om een inkomensvervangende tegemoetkoming te ontvangen.

Ben je echter *“niet getroffen door een vermindering van verdienvermogen tot één derde of minder van wat een valide persoon door een of ander beroep op de algemene arbeidsmarkt kan verdienen”* of is *“uw verdienvermogen niet verminderd is tot één derde of minder van wat een valide persoon door een of ander beroep op de algemene arbeidsmarkt kan verdienen”*, dan voldoe je niet aan de voorwaarden en zal je geen recht hebben op een inkomensvervangende tegemoetkoming.

➤ De integratietegemoetkoming

Is je zelfredzaamheid verminderd met 7 punten of meer, dan voldoe je aan de medische voorwaarden om een integratietegemoetkoming te ontvangen. Is je zelfredzaamheid verminderd met 7 punten of minder, dan zal je geen integratietegemoetkoming ontvangen. Concreet zal er te lezen staan dat “uw zelfredzaamheid is verminderd met XX punten”.

2. DE ADMINISTRATIEVE BESLISSING

Beantwoorden aan de medische voorwaarden om een inkomensvervangende en/ of integratietegemoetkoming te ontvangen, betekent niet dat je ook effectief een inkomensvervangende en/ of integratietegemoetkoming zal ontvangen. Om uit te maken of je ook echt een tegemoetkoming zal ontvangen, zal de FOD SZ eerst je gezinssituatie nagaan en je (belastbare) inkomsten bepalen. Zo zullen de eventuele inkomsten van je partner, jouw arbeidsinkomsten, je vervangingsinkomen ... in rekening worden gebracht en vervolgens je tegemoetkoming berekend worden. Blijven jouw arbeidsinkomen, de inkomsten van je partner, ... binnen de vooropgestelde grenzen (zie andere infofiches), dan zal je een inkomensvervangende en/ of integratietegemoetkoming krijgen.

3. JE DOSSIER RAADPLEGEN: HANDIWEB

Handi-wat?

Handiweb is een internet- en computertoepassing waarmee je je dossier bij de FOD SZ kan raadplegen en sinds 2012 kan je via deze toepassing ook bepaalde attesten aanvragen, wijzigingen meedelen en je documenten inkijken en afdrukken.

Hoe krijg je toegang tot deze toepassing?

Je krijgt toegang tot Handiweb met je elektronische identiteitskaart (de zogenaamde E-ID) via het internet. Je hebt ook een kaartlezer en de pincode van je elektronische identiteitskaart nodig. Je moet eerst software voor je E-ID installeren op je computer (http://eid.belgium.be/nl/je_eid_gebruiken/de_eid-middleware_installeren/) én dan pas de kaartlezer aansluiten op je computer. Een kaartlezer kan je aankopen in veel multimediazaken. Nadat je de software voor de E-ID en de kaartlezer geïnstalleerd hebt op je computer, surf je naar de website www.handiweb.be en je volgt de instructies om je aan te melden met de E-ID.

Via de tab "mijn dossier" kan je ondermeer nagaan hoever je aanvraag gevorderd is, welke tegemoetkoming(en) je op dit ogenblik hebt, welke attesten je kan aanvragen, welke sociale voordelen je nog extra zou kunnen aanvragen en welke tegemoetkomingen je in het verleden had of wat je niet werd toegekend. Onder de titel "wat ik heb" kan je ook "Ik meld elke wijziging in mijn dossier" aanklikken. In principe zou je nu via deze weg ook een heel aantal wijzigingen moeten kunnen doorgeven.

Via de volgende link kan je nog veel meer te weten komen over Handiweb (waaronder ook een video over hoe je Handiweb kan consulteren):

<https://www.socialsecurity.be/nl/citizen/static/applcs/handiweb/index.htm>

4. NIET TEVREDEN MET HET RESULTAAT? HEROPENING VAN JE DOSSIER EN/ OF IN BEROEP GAAN?

Je krijgt geen inkomensvervangende en/ of integratietegemoetkoming? Of je krijgt minder toegekend dan bij een eerdere evaluatie? En je “zelfredzaamheid” is er niet beter op geworden? Of nog straffer, je gezondheidstoestand is niet meer zo goed als vorige keer? Dan heb je reden om deze beslissing in twijfel te trekken. Wat kan je dan doen?

Eerst en vooral raden we je aan om contact op te nemen met je mucocentrum en/ of een medewerker van de Mucovereniging. Met hen kan je afoetsen of jouw “gevoel” strookt met de realiteit en checken of ook zij de mening delen dat jou ten onrechte een tegemoetkoming werd geweigerd of dat je te weinig punten werden toegekend. Je kan dan ook meteen met hen de te volgen “strategie” overleggen. Je kan immers op basis van jouw specifieke situatie en de interpretatie van de beslissing verschillende paden bewandelen:

- (1) Je doet voorlopig niets en kijkt de kat uit de boom. Zodra er iets in je situatie (gezondheid, zelfredzaamheid, werk, ...) verandert doe je een nieuwe aanvraag voor een evaluatie van je “handicap”.
- (2) **NIEUW! Heropening van je dossier.** Via het contactformulier op de website van de FOD SZ of gewone brief, kan je je dossier – binnen drie maanden na ontvangst van de beslissing – laten heropenen. Je bezorgt hen ook de argumenten van je behandelende arts (waarom je meer punten zou moeten krijgen) en alle medische en paramedische verslagen om dit te staven. De verantwoordelijke van het centrum voor medische expertise beslist vervolgens of je dossier heropend wordt of niet.
- (3) De beslissing van de FOD SZ druist regelrecht in tegen de evaluatie van jouw verdienvermogen en/ of zelfredzaamheid door je mucoteam en hoe jij dit zelf ervaart, of de beslissing houdt in dat je ten onrechte minder punten krijgt toegekend dan bij vorige evaluatie (je bent bijv. quasi miraculeus “genezen” verklaard), dan kan je ook **bij de Arbeidsrechtbank in beroep gaan** tegen de beslissing van de FOD SZ. Je kan bij de Arbeidsrechtbank in beroep gaan tot drie maanden na ontvangst van de administratieve beslissing. **NIEUW! Wil je zeker zijn van je zaak? Dan vraag je tegelijkertijd een heropening van je dossier aan (zie punt 2) én dien je beroep in bij de Arbeidsrechtbank. Wordt je dossier heropend, dan kan je het beroep bij de Arbeidsrechtbank intrekken.**

Weet dat als je een laag inkomen hebt, je recht hebt op geheel of gedeeltelijke kosteloze rechtsbijstand. Je kan bij de Mucovereniging terecht voor meer informatie over deze kosteloze rechtsbijstand, maar ook bij het justitiehuis of bureau van juridische bijstand in jouw regio. Bij de Mucovereniging beschikken we ook over een aantal namen van advocaten met kennis van zaken of kunnen we je doorverwijzen naar andere patiëntenorganisaties die gespecialiseerde rechtshulp aanbieden (tegen voordelige tarieven). Laat alvast het financiële luik van een rechtszaak je niet afschrikken! De Mucovereniging kan je hierbij helpen.

- (4) Je gezondheid en/ of zelfredzaamheid is gewijzigd sinds je laatste aanvraag en je doet een nieuwe aanvraag om je “handicap” te evalueren.

HOOFDSTUK 6: DE INVLOED VAN JE GEZINSSITUATIE OP JE TEGEMOETKOMING(EN)

Je tegemoetkoming wordt bepaald door je gezinssituatie. Eerst en vooral, als je een inkomensvervangende tegemoetkoming ontvangt zal je in categorie A, B of C terecht komen. Woon je bij je ouder(s) of bij een familielid tot de 3de graad, dan val je onder categorie A. Woon je alleen, dan heb je categorie B. Woon je samen, ben je gehuwd of heb je een kind ten laste, dan kom je terecht in categorie C. Categorie A geeft het laagste bedrag in tegemoetkoming, categorie B zit er tussenin en categorie C geeft het hoogste bedrag in tegemoetkoming. Daarnaast zal als je samenwoont of gehuwd bent, ook het inkomen van je echtgeno(o)t(e), partner of vriend(in) in rekening worden gebracht bij de berekening van je inkomensvervangende en integratietegemoetkoming.

Verandert je gezinssituatie? “Bezint eer ge begint” zijn geen lege woorden! Een verandering van gezinssituatie kan heel verstrekkende, zowel in positieve als in negatieve zin, gevolgen hebben voor je tegemoetkomingen, andere inkomsten en sociale voordelen. Vraag altijd raad aan een deskundige, het is echt ingewikkelde materie en geen twee situaties zijn dezelfde, en bekijk samen met hem/haar de voor- en nadelen van de nieuwe gezinssituatie.

Laat een verandering in je gezinssituatie steeds zo snel mogelijk weten aan de FOD SZ! Je kan hen op de hoogte brengen via een gewone brief, een telefoontje of een e-mail. **OPGELET! De wijziging van je gezinssituatie heeft een invloed op je tegemoetkoming de maand volgend op die wijziging! Tijdig melden van de wijziging in gezinssituatie betekent helaas niet (zoals bij melding van wijziging in arbeidsinkomen wel het geval is) dat “ten onrechte” ontvangen tegemoetkomingen niet terug betaald moeten worden!** Wat bedoelen we hiermee? Als door de wijziging in gezinssituatie je tegemoetkomingen zullen dalen, dan dalen ze in de maand volgend op je wijziging in gezinssituatie. Bijvoorbeeld: je gaat samenwonen of je huwt in februari, dan zal je tegemoetkoming aangepast – meestal verminderd of afgeschaft - worden vanaf maart. Meestal duurt het enkele maanden vooraleer dit ook effectief gebeurt en blijft de FOD SZ je “te hoge” tegemoetkoming verder uitbetalen. **Je zal altijd de teveel ontvangen tegemoetkomingen moeten terugbetalen!** Je legt dus best de maanden waarin je die tegemoetkomingen blijft ontvangen een spaarpotje aan zodat je die vlotter kan terugbetalen. Omgekeerd geldt dezelfde regel. Als door de wijziging van je gezinssituatie je tegemoetkomingen zullen stijgen, dan stijgen ze de maand volgend op de wijziging van je gezinssituatie. Het duurt dan wel even voordat je tegemoetkoming aangepast wordt, maar je zal met terugwerkende kracht je hogere tegemoetkoming ontvangen. Bijvoorbeeld: je gaat alleen wonen in oktober, dan zal je tegemoetkoming aangepast worden in november. Het kan zijn dat pas in februari je tegemoetkoming aangepast wordt en dat je de tegoeden voor de maanden november, december en januari uitbetaald krijgt.

In wat volgt bespreken we de verschillende situaties: je woont bij je ouder(s) of bij een familielid tot de 3de graad, je woont alleen of je woont samen of je bent gehuwd.

1. JE WOONT BIJ JE OUDER(S) OF EEN FAMILIELID TOT DE 3DE GRAAD

Woon je bij je ouder(s), je grootouder(s), een broer, een zus of een tante of oom? Dan zal je als je een inkomensvervangende tegemoetkoming toegekend krijgt, in categorie A belanden. Daarnaast kan je ook een integratietegemoetkoming ontvangen, maar daarvan wordt de categorie als dusdanig niet bepaald door je gezinssituatie. De inkomsten van je ouder(s) of familieleden waarmee je samenwoont hebben géén invloed op je inkomensvervangende en/ integratietegemoetkoming. Je ontvangt dus je “volledige” tegemoetkoming.

Woonde je alleen, woonde je samen met een/je vriend(in) of was je gehuwd én ga je bij je ouder(s) wonen? Dan dien je deze wijziging in gezinssituatie zo snel mogelijk te melden aan de FOD SZ. Heb je recht op een inkomensvervangende tegemoetkoming en/ of integratietegemoetkoming dan kunnen volgende situaties zich voordoen:

→ Je woonde alleen en je gaat bij je ouder(s) wonen: als je een inkomensvervangende tegemoetkoming hebt, zal die dalen. Je gaat immers van categorie B naar categorie A. Je tegemoetkoming zal wijziging de maand volgend op de wijziging in gezinssituatie, het duurt alleen even vooraleer dat de FOD SZ ook effectief je tegemoetkoming aanpast en minder zal betalen op je zichtrekening. De maanden dat je “te veel” tegemoetkoming ontvangt, spaar je dit te veel best want je zal dit moeten terugbetalen aan de FOD SZ. Onthoud dat jouw eigen inkomen uit arbeid, als je er één hebt, ook een invloed heeft op je tegemoetkomingen. Je doet er goed aan voordat je van gezinssituatie verandert, dit steeds met de sociaal werker van je mucocentrum of een medewerker van de Mucovereniging te bekijken. Zo kan je verrassingen voorkomen!

→ Je woonde samen met een/je vriend(in) of je was gehuwd én je gaat bij je ouders wonen: als je een inkomensvervangende tegemoetkoming hebt, zal je veranderen van categorie. Je gaat van categorie C naar A. Of dit ook betekent dat je inkomensvervangende tegemoetkoming stijgt of daalt, hangt af van de inkomsten van diegene met wie je samenwoonde of gehuwd was. Voor wat betreft je integratietegemoetkoming, kan het zijn dat deze hetzelfde blijft of stijgt. Ook hier speelt het inkomen van diegene met wie je samenwoonde of gehuwd was een rol. Onthoud dat jouw eigen inkomen uit arbeid, als je er één hebt, ook een invloed heeft op je tegemoetkomingen. Je doet er goed aan voordat je van gezinssituatie verandert, dit steeds met de sociaal werker van je mucocentrum of een medewerker van de Mucovereniging te bekijken. Zo kan je verrassingen voorkomen!

2. JE WOONT ALLEEN

Woon je alleen, dan kom je terecht in categorie B. Aangezien er geen andere gezinsleden zijn, zal er geen rekening gehouden worden met hun inkomen.

Woonde je bij je ouder(s) of woonde je samen en ben je nu alleen gaan wonen? Dan dien je deze wijziging in gezinssituatie zo snel mogelijk te melden aan de FOD SZ. Zoals al eerder aangegeven kan dit een invloed hebben op je tegemoetkoming(en): ze kunnen stijgen, dalen of ... er kan ook niets veranderen. Enkele voorbeelden:

→ Heb je enkel een inkomensvervangende tegemoetkoming (en evt. een integratietegemoetkoming) dan zal die als je van bij je ouders komt, stijgen.

→ Woonde je voordien samen dan zal je van categorie veranderen (van C naar B) maar dit zou kunnen betekenen dat je nu wel een (hogere) inkomensvervangende en/ of integratietegemoetkoming ontvangt omdat het inkomen van diegene met wie je samenwoonde niet meer van je tegemoetkoming wordt afgetrokken.

→ Heb je werkloosheidsuitkering of een invaliditeitsuitkering van het ziekenfonds? Dan kan het zijn dat je inkomensvervangende en/ of integratietegemoetkoming stijgt of daalt door alleen te gaan wonen (t.g.v. de “categorievrijstelling die verandert, zie verder).

→ Je woonde samen en je gaat nu “alleen” wonen met een kind ten laste? Dan verandert je categorie niet! Je blijft in categorie C. Wat wel kan veranderen is dat de inkomsten van diegene met wie je samenwoonde niet meer van je tegemoetkoming worden afgetrokken en dat dus je tegemoetkoming stijgt.

3. JE WOONT SAMEN OF BENT GEHUWD: DE PRIJS VAN DE LIEFDE EN DE VRIENDSCHAP

Je hebt de man of vrouw van je leven gevonden en je wil graag samenwonen of huwen? Of je wil graag met een vriend of vriendin samenwonen omdat dit gezellig(er) is, omdat je de kosten wil drukken, of ...? Op zich fantastisch nieuws en bij deze proficiat! Maar er is toch wel een addertje onder het gras als je een inkomensvervangende en/ of integratietegemoetkoming ontvangt.

19

De arbeidsinkomsten van diegene met wie je samenwoont, zij het EEN vriend(in), JE vriend(in) of je echtgeno(o)t(e), worden in rekening gebracht bij het berekenen van je tegemoetkoming. Concreet betekent dit dat wat je vriend(in), partner of echtgeno(o)t(e) meer verdient dan

- 3.271,10 euro per jaar van je inkomensvervangende tegemoetkoming wordt afgetrokken,
- 21.579,27 euro per jaar voor de helft van je integratietegemoetkoming wordt afgetrokken.

Je verlies dus behoorlijk snel je inkomensvervangende tegemoetkoming als je gaat samenwonen of huwt. De integratietegemoetkoming verlies je gelukkig iets minder snel. Verdient je vriend(in) of echtgeno(o)t(e) minder dan 21.579,27 euro op jaarbasis, dan hoef je je geen zorgen te maken. Zijn of haar arbeidsinkomen heeft geen invloed op jouw integratietegemoetkoming. Verdient hij of zij echter meer dan 21.579,27 euro per jaar, dan zal wat hij of zij meer verdient dan die 21.579,27 euro voor de helft van je integratietegemoetkoming afgetrokken worden.

Belangrijk! Als je je tegemoetkoming verliest, o.m. als je vriend(in) of echtgeno(o)t(e) “te veel” verdient, verlies je ook je verhoogde verzekeringstegemoetkoming of het zogenaamde “WIGW-tarief”! Door deze verhoogde tegemoetkoming, betaal je het laagste tarief als je naar de dokter of kinesist gaat, voor medicijnen bij de apotheker of voor een hospitalisatie. Ontvang je een inkomensvervangende en/of integratietegemoetkoming dan heb je immers ook recht op dit voorkeurtarief. Verlies je je tegemoetkoming, dan verlies je dus ook dit voorkeurtarief. **Daarnaast verlies je ook het voordeel van de sociale MAF (“Maximumfactuur”) als je vriend(in) of echtgeno(o)t(e) meer verdient dan 21.579,27 euro.** Zodra er één euro van je tegemoetkoming moet

afgetrokken worden omdat je vriend(in) of echtgeno(o)t(e) het grensbedrag overstijgt, kom je in de inkomensMAF. Als je recht hebt op de “sociale MAF” dan betekent dit dat als je meer dan 450 euro per jaar aan remgeld (dit is het deel van de medische kosten dat je zelf moet betalen) betaalt, je wat je boven dit bedrag datzelfde jaar nog aan remgeld betaalt, je dat terugbetaald krijgt van het ziekenfonds. Bij de inkomensMAF stijgt het aandeel remgeld naar 650, 1000, ... euro dat je zelf eerst moet betalen vooraleer je iets terugbetaald krijgt. Deze grens hangt af van jullie gezamenlijk belastbaar inkomen.

Hoe weet je nu precies hoeveel belastbaar inkomen je vriend(in, partner of echtgeno(o)t(e) maximaal mag verdienen, vooraleer jij volledig je integratietegemoetkoming verliest? We vatten het voor je samen in volgende tabel:

1	2	3	4
Categorie	Bedrag in euro van de categorie	Bedrag in euro dat bovenop de vrijstelling mag komen (bedrag categorie x 2)	Maximum belastbaar inkomen in euro op jaarbasis
Categorie 1	1.148,76	2.279,52	23.858,79
Categorie 2	3.914,52	7.829,04	29.408,31
Categorie 3	6.254,92	12.509,84	34.089,11
Categorie 4	9.112,63	18.225,26	39.804,55
Categorie 5	10.337,70	20.675,40	42.254,67

De bedragen in de 4de kolom duiden aan wat je vriend(in) of echtgeno(o)t(e) maximaal per jaar mag verdienen opdat jij een deeltje van je integratietegemoetkoming zou kunnen behouden. Bijvoorbeeld: heb jij categorie 3? Dan zal je geen integratietegemoetkoming meer ontvangen als het arbeidsinkomen van je vriend(in) of echtgeno(o)t(e) hoger ligt dan 34.089,11 euro per jaar.

Welk arbeidsinkomen wordt in aanmerking genomen? Het arbeidsinkomen dat hiervoor in aanmerking genomen wordt zijn de belastbare arbeidsinkomsten. Dit is niet het brutoloon en evenmin het nettoloon. Wat is het dan wel? Voor een gewone werknemer gelden de volgende regeltjes: belastbaar inkomen = bruto inkomen op jaarbasis (maandloon, premies, bonussen e.a. voordelen) min sociale bijdragen (RSZ: 13.07% van het brutoloon). Je kan dit bedrag terugvinden op het aanslagbiljet. Heb je geen aanslagbiljet dan kan het sociaal secretariaat je een goed idee geven van het belastbaar inkomen op jaarbasis. Vergeet ook de "forfaitaire beroepskost" niet af te trekken om aan het belastbaar inkomen te komen. Omdat op voorhand deze “forfaitaire beroepskost” niet zo eenvoudig te bepalen is, zou je die ook kunnen gebruiken als redelijk ruime veiligheidsmarge. Op die manier kan je – als je op de grens zit en je tegemoetkoming zou kunnen verliezen – proberen toch je tegemoetkoming te behouden.

Een voorbeeld:

Jij hebt recht op een inkomensvervangende tegemoetkoming categorie C (als je samenwoont of gehuwd bent) en een integratietegemoetkoming categorie 2. Je vriend(in) of echtgeno(o)t(e) heeft een belastbaar arbeidsinkomen van 27.000 euro per jaar.

→ aangezien het belastbaar inkomen hoger is dan 3.271,10 euro per jaar, zal jij je inkomensvervangende tegemoetkoming verliezen.

→ Aangezien het belastbaar inkomen lager ligt dan 29.408,31 euro weet je al dat je een deeltje van je integratietegemoetkoming zal behouden. Maar hoeveel?

Eerst bereken je hoeveel je boven de vrijstelling van 21.579,27 euro zit:

$$27.000 - 21.579,27 = \mathbf{5.420,73}$$

Van dit bedrag neem je de helft:

$$\mathbf{5.420,73}$$
 gedeeld door 2 = $\mathbf{2.710,36}$

Vervolgens trek je dit bedrag af van je categoriebedrag:

$$\text{Categorie 2} = 3.914,52$$

$$3.914,52 - 2.710,36 = \mathbf{1.204,16}$$

Resultaat: je zal nog een integratietegemoetkoming van **1.204,16** euro per jaar (100,34 euro per maand) ontvangen. Je zal geen inkomensvervangende tegemoetkoming (meer) ontvangen.

21

4. JE HEBT ÉÉN OF MEERDERE KINDEREN

Ook dan beland je in categorie C. Zodra je een kind hebt jonger dan 25 jaar, en het is ten jouwe laste, dan kom je terecht in categorie C. Het feit of je nu samenwoont met je partner, je ouder(s), of niet ... dat doet er niet toe. "Ten laste" betekent dat je ofwel (1) kinderbijslag ontvangt, (2) onderhoudsgeld ontvangt of (3) onderhoudsgeld betaalt. Ook als je in een regeling van co-ouderschap zit, kom je in categorie C terecht.

5. DE "CATEGORIEVRIJSTELLING": QUÉ?

Voor sommige inkomsten is de "categorievrijstelling" van groot belang. Zoals het woord het zelf zegt betekent dit dat de vrijstelling voor dat type inkomsten afhangt van de categorie (A, B of C) waarin je zit. En dit zelfs als je geen inkomensvervangende tegemoetkoming ontvangt!

De categorievrijstelling speelt een rol bij het berekenen van je integratietegemoetkoming als je een vervangingsinkomen (werkloosheids- of invaliditeitsuitkering) of andere belastbare inkomsten (behalve je arbeidsinkomsten) ontvangt.

De bedragen van de categorievrijstellingen zijn (bedragen 01/04/2014): Categorie A: 6.542,20 euro, categorie B: 9.813,30 euro en categorie C: 13.084,40 euro.

Bij de berekening van je tegemoetkoming als je een werkloosheids- of invaliditeitsuitkering ontvangt, houdt de FOD SZ rekening met de algemene vrijstelling op vervangingsinkomsten, de categorie waarin je je bevindt en de hieraan verbonden "categorievrijstelling". Als je een vervangingsinkomen ontvangt, liggen de vrijstellingen een pak lager dan bij een arbeidsinkomen. Het zijn ingewikkelde berekeningen, vraag zeker hulp! De algemene vrijstelling op vervangingsinkomsten bedraagt 3.082,31 euro.

Een voorbeeld:

Je hebt een invaliditeitsuitkering van 10.000 euro per jaar. Je hebt recht op een integratietegemoetkoming categorie 2. Je woont bij je ouders (categorie A).

De algemene vrijstelling op vervangingsinkomsten bedraagt 3.082,31 euro.

1	Integratietegemoetkoming cat. 2			3.914,52
	Invaliditeitsuitkering	10.000		
	Vrijstelling op vervangingsinkomen	3.082,31		
2	Wat in mindering dient gebracht te worden	10.000 – 3.082,31= 6.917,69	6.917,69	
3	Categorievrijstelling cat. A: vrijstelling cat. A – genoten vrijstelling op vervangingsinkomen	6.542,20 – 3.082,31= 3.459,90	- 3.459,90	
			3.457,79	
4	Je tegemoetkoming $1 - (2 - 3) = 4$			3.914,52 – 3.457,79 = Maar € 456,73 tegemoetkoming per jaar meer!

Hou je het graag eenvoudig(er), dan is voor dit voorbeeld (en voorbeelden waar ALLEEN een vervangingsinkomen in het spel is) ook de volgende berekening juist:

Je neemt je invaliditeitsuitkering en je trekt hiervan de categorievrijstelling af. Het bedrag dat je dan nog over hebt, trek je van je integratietegemoetkoming af.

1	Integratietegemoetkoming cat. 2			3.914,52
	Invalideitsuitkering	10.000		
	Categorievrijstelling , cat. A	- 6542,20 = 3.457,80		
2	In aanmerking te nemen inkomsten	3.457,80		
3	Je tegemoetkoming	$1 - 2 = 3$ $3.914,52 - 3.457,80$ $= € 456,73$ tegemeetkoming per jaar		€ 456,73

HOOFDSTUK 7: EEN ARBEIDSINKOMEN EN TEGEMOETKOMINGEN

Gelukkig is de tijd voorbij dat als je een inkomensvervangende en/ of integratietegemoetkoming ontving, je nauwelijks kon werken zonder die tegemoetkomingen te verliezen. Maar ... dat betekent helaas NIET dat gaan werken geen invloed heeft op je tegemoetkomingen! “Bezin eer je begint” is dan ook geen holle slogan. In deze informatiefiche lees je wat je mag verdienen zonder je tegemoetkomingen (volledig) te verliezen en aan welke regeltjes je je dient te houden.

23

1. EEN “PROEFPERIODE” VAN DRIE MAANDEN

Iedereen met een tegemoetkoming krijgt een soort “proefperiode” van drie maanden. Wat bedoelen we hiermee?

→ De eerste drie maanden nadat je bent beginnen werken behoud je volledig je tegemoetkomingen.

Blijkt binnen die periode van drie maanden dat werken of de job niets voor jou is dan kan je er – zonder gevolgen voor je tegemoetkomingen – mee stoppen. Je hoeft dan niets te ondernemen naar de FOD Sociale Zekerheid toe.

Blijkt dat werken en de baan jou erg bevallen, dan moet je vóór het verstrijken van die termijn van drie maanden de FOD Sociale Zekerheid op de hoogte brengen dat je bent beginnen werken en dat je een arbeidsinkomen hebt. Je brengt de FOD Sociale Zekerheid op de hoogte via een gewone brief, een e-mail of een telefoontje. Je zet dit het best op papier en houdt een kopie van je brief of e-mail bij. Zo kan je steeds verwijzen naar brief of e-mail en weet je ook wanneer je hen op de hoogte hebt gebracht.

→ Je kan meermaals een poging ondernemen om (proberen) te werken per jaar.

→ Je kan jaarlijks max. 3 maanden werken zonder dat dit onmiddellijk effect heeft op je tegemoetkomingen. MAAR ... dit betekend echter NIET dat je tegemoetkoming op termijn niet aangepast, dus verminderd, zal worden. De FOD Sociale Zekerheid herbekijkt en herberekent immers

geregeld de tegemoetkomingen aan de hand van de gegevens die ze doorkrijgt van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. Als je dus beslist om elk jaar net geen 3 maanden te werken, kan het zijn dat na enkele jaren je tegemoetkoming aangepast wordt op basis van de enkele maanden die je gewerkt hebt. Blijf je onder de grens van drie maanden dan hoef je dit wel niet te melden aan de FOD Sociale Zekerheid.

→ OPGELET: zodra er regelmaat zit in je baan, wordt dit bekeken als een tewerkstelling. Je kan die drie maanden “proefperiode” dus niet spreiden over het jaar. Werk je elke week een halve dag, of drie dagen per maand en dit langer dan drie maanden? Dan moet je dit binnen de drie maanden melden aan de FOD Sociale Zekerheid en zal je tegemoetkoming herberend worden.

2. NA 3 MAANDEN TEWERKSTELLING: DE HERBEREKENING VAN JE TEGEMOETKOMING

In theorie word je tegemoetkoming herberekend nadat je drie maanden aan de slag bent. Je wordt van de herberekening en aanpassing van je tegemoetkoming vrij snel op de hoogte gebracht en deze beslissing wordt toegepast vanaf “de 1ste dag van het 2de trimester dat volgt op het trimester waarbinnen de beroepsactiviteit een aanvang nam”. Begin je te werken midden februari dan zou je tegemoetkoming aangepast worden 1 september, begin je te werken midden augustus dan zou je tegemoetkoming aangepast worden op 1 januari van het volgende jaar. Tot zover de theorie ...

De praktijk leert dat je tegemoetkoming meestal pas aan het einde van het jaar waarin je bent beginnen werken – in december - wordt herberekend. Je zal in januari volgend op het jaar van de aanvang van je baan de beslissing met de herberekening in de bus krijgen. Je tegemoetkoming wordt vanaf februari aangepast maar soms blijft de FOD SZ jou in de maanden februari, maart, ... nog even doorbetalen. Het geldt dat je op die manier “ten onrechte” ontvangen hebt zal je moeten terugbetalen.

Heb je tijdig (dus binnen de drie maanden na aanvang van je job) je tewerkstelling gemeld, dan wordt er verder geen geld teruggevorderd en kan je doorgaans in het jaar dat je begint te werken je arbeidsinkomen combineren met je tegemoetkoming(en).

3. WELK INKOMEN WORDT IN REKENING GEBRACHT?

Er wordt rekening gehouden met je **belastbaar arbeidsinkomen** van twee jaar voor de aanvraag, soms van het jaar er voor. Je kan dat bedrag terugvinden op het “aanslagbiljet” van de Federale Overheidsdienst Financiën. Had je geen belastbare inkomsten uit arbeid voordien, dan berekent de FOD Sociale Zekerheid zelf jouw belastbaar inkomen uit arbeid voor het lopende jaar.

Wat wordt verstaan onder “belastbaar inkomen”? Voor een werknemer gelden de volgende regeltjes: belastbaar inkomen = bruto inkomen op jaarbasis (maandloon, premies, bonussen e.a. voordelen) min sociale bijdragen (RSZ: 13.07% van het brutoloon). Van het dan bekomen bedrag trek je de forfaitaire beroepskosten af. Je kan dit bedrag terugvinden op het aanslagbiljet. Heb je geen aanslagbiljet dan kan het sociaal secretariaat van je (toekomstige) werkgever je een goed idee geven

van je belastbaar inkomen op jaarbasis. Als je met een concreet en volledig loonvoorstel richting FOD SZ stapt, zouden zij dit ook voor jou moeten kunnen berekenen. Je kan zelf aan het rekenen gaan, maar dit is steeds een "bij benadering" resultaat.

Zie je door de bomen het bos niet meer? Vraag raad aan de sociale werker van je mucocentrum of neem contact op met de Mucovereniging.

4. INKOMENSGRENZEN

→ INKOMENSVERVANGENDE TEGEMOETKOMING (bedragen 01/04/2014)

- Al wat je verdient tot € 4.686,56 per jaar wordt voor de helft van je inkomensvervangende tegemoetkoming afgetrokken.
- Van wat je verdient tussen € 4.686,56 en € 7.029,83 per jaar wordt voor $\frac{3}{4}$ van je tegemoetkoming afgetrokken.
- Inkomsten boven € 7.029,83 per jaar worden volledig van je inkomensvervangende tegemoetkoming afgetrokken.

→ INTEGRATIETEGEMOETKOMING (bedragen 01/04/2014)

Al wat je verdient per jaar boven € 21.579,27 wordt voor de helft van je integratietegemoetkoming afgetrokken. Dit betekent dus dat als je belastbaar inkomen uit arbeid per jaar lager ligt dan € 21.579,27, je de volledige integratietegemoetkoming kan combineren met je arbeidsinkomen.

25

Een voorbeeld:

Je hebt recht op een integratietegemoetkoming categorie twee en je hebt een belastbaar arbeidsinkomen op jaarbasis van € 23.858,79.

1.	Integratietegemoetkoming categorie 2	€ 3.914,52
2.	Wat je verdient boven € 21.579,27 wordt voor de helft van je integratietegemoetkoming afgetrokken 23.155,70 – 21.579,27 = 1.576,43 en dit deel je door 2 = 788,21	- € 788,21
3.	Jouw integratietegemoetkoming per jaar	€ 3.126,31

5. STIJGING, VERMINDERING OF WEGVALLEN VAN JE ARBEIDSINKOMEN

Je inkomen stijgt? Gefeliciteerd! Vergeet echter niet dat bij een reële **stijging** je de FOD SZ binnen de drie maanden hiervan op de hoogte moet brengen via een gewone brief, telefoon of e-mail. “Vergeet” je dit binnen de drie maanden te melden en de FOD SZ moet nadien je tegemoetkoming verminderen, dan geldt de vermindering vanaf het moment dat je inkomen gewijzigd is en zal je (een deel van) je tegemoetkoming moeten terugbetalen. Meld je de inkomensstijging tijdig, dan zal je tegemoetkoming aangepast worden maar zal je in principe geen geld moeten terugbetalen.

Je arbeidsinkomen verminderd? Dan *kan* het zijn dat je tegemoetkoming stijgt. Wanneer dien een je daling van je arbeidsinkomen te melden?

Daalt je arbeidsinkomen met meer dan 20% (1/5de), dan stap je in december van het jaar waarin je inkomen daalde naar je gemeente- of stadhuis om een administratieve herziening aan te vragen. Bijvoorbeeld: in april 2014 daalt je bruto maandinkomen van € 2600 naar € 1820 (min 30%), dan stap je naar het gemeente- of stadhuis eind december 2014. Belangrijk is ook te weten dat je loon de rest van het jaar dan niet weer ineens 30% stijgt, want dan zal je tegemoetkoming niet aangepast worden.

Daalt je arbeidsinkomen met minder dan 20%, dan stap je in december van het jaar volgend op het jaar waarin je arbeidsinkomen daalde naar het gemeente- of stadhuis om een administratieve herziening aan te vragen. Bijvoorbeeld: in april 2014 daalt je arbeidsinkomen van € 2600 naar € 2210 (min 15%), dan stap je in december 2014 naar het gemeente- of stadhuis.

Valt je arbeidsinkomen helemaal weg en heb je geen recht op een vervangingsinkomen? Dan stap je onmiddellijk naar het gemeente- of stadhuis om een administratieve herziening van je tegemoetkoming aan te vragen. Vertel er duidelijk bij dat het NIET gaat over een medische evaluatie van mucoviscidose.

HOOFDSTUK 8: ANDERE INKOMSTEN EN TEGEMOETKOMINGEN

Je kan een vervangingsinkomen, onderhoudsgeld, roerende inkomsten en een kadastraal inkomen tot op zekere hoogte combineren met een inkomensvervangende en/ of integratietegemoetkoming. De regeltjes zijn echter ingewikkeld, heel specifiek en de toepassing verschilt van geval tot geval. Vraag zeker raad aan een deskundig iemand over jouw specifieke situatie, bijv. de sociaal werker van je mucocentrum of een medewerker van de Mucovereniging. In deze infofiche lichten we alvast een tipje van de sluier op.

1. EEN VERVANGINGSINKOMEN (WERKLOOSHEIDS- OF INVALIDITEITSUITKERING)

Belangrijk! Als je stopt met werken, hetzij omwille van ziekte, hetzij omdat er een einde wordt gesteld aan je arbeidsovereenkomst, en je arbeidsinkomen wordt vervangen door een invaliditeits-

of werkloosheidsuitkering, dan moet je dit **binnen de drie maanden melden aan de FOD SZ**. Meld je dit binnen deze termijn, dan zullen er geen “onterecht” ontvangen tegemoetkomingen teruggevorderd worden. Want de kans is groot dat je tegemoetkoming zal dalen eenmaal je een vervangingsinkomen ontvangt en dus aangepast zal worden. Hoe gek dit ook mag klinken, een arbeidsinkomen laat zich veel beter combineren met een (integratie)tegemoetkoming dan een vervangingsinkomen. **Zodra je overschakelt van een arbeidsinkomen naar een werkloosheids- of invaliditeitsuitkering zal je integratietegemoetkoming bijna zeker dalen of zelfs helemaal wegvallen!** Van een inkomensvervangende tegemoetkoming in combinatie met een werkloosheids- of invaliditeitsuitkering zal bijna nooit sprake zijn, tenzij je uitkering niet meer bedraagt dan 646,80 euro per jaar.

Heb je enkel een vervangingsinkomen, dan geldt ten eerste de algemene vrijstelling van € 659,75. M.a.w. de eerste € 659,75 van je werkloosheids- of invaliditeitsuitkering wordt niet van je integratietegemoetkoming afgetrokken. Daarnaast kijkt de FOD SZ ook naar je gezinssituatie. De gezinssituaties worden ingedeeld in drie categorieën: categorie A, B en C. Je belandt in categorie C als je samenwoont met partner, je gehuwd bent en/ of kinderen ten laste hebt. Woon je alleen, dan kom je terecht in categorie B. Als je niet tot categorie B of C behoort (bijv. je woont bij je ouders) dan val je in categorie A.

De bedragen van de vrijstellingen komen verder overeen met de categorieën zelf en zijn (bedragen 01/02/2014): categorie A: 6.542,20 euro; categorie B: 9.813,30 euro en categorie C: 13.084,40 euro. Dit betekent dus onder meer dat als je alleen woont (cat. B) of samenwoont je (cat. C) “meer” werkloosheids- of invaliditeitsuitkering kan combineren met je integratietegemoetkoming.

Heb je naast je werkloosheids- of invaliditeitsuitkering ook nog een arbeidsinkomen, dan wordt het nog een beetje ingewikkelder en raden we je aan om de berekening van je integratietegemoetkoming voor te leggen aan een deskundige, bijv. aan de sociaal werker van je mucocentrum of aan een medewerker van de Mucovereniging.

2. ONDERHOUDSGELD EN ROERENDE INKOMSTEN

Onderhoudsgeld wordt voor een groot stuk van je tegemoetkoming(en) afgetrokken. Voor de inkomensvervangende tegemoetkoming geldt de volgende regeling: al wat je boven de 659,75 euro aan onderhoudsgeld ontvangt, wordt van je inkomensvervangende tegemoetkoming afgetrokken. Je verlies dus al gauw je inkomensvervangende tegemoetkoming. Voor de integratietegemoetkoming bepaalt je gezinssituatie en daarmee samenhangende categorievrijstelling hoeveel van je onderhoudsgeld wordt afgetrokken van de tegemoetkoming. De gezinssituaties worden ingedeeld in drie categorieën: categorie A, B en C. Je belandt in categorie C als je samenwoont met partner, je gehuwd bent en/ of kinderen ten laste hebt. Woon je alleen, dan kom je terecht in categorie B. Als je niet tot categorie B of C behoort (bijv. je woont bij je ouders) dan val je in categorie A. De bedragen van de categorievrijstellingen zijn (bedragen 01/02/2014): categorie A: 6.542,20 euro; categorie B: 9.813,30 euro en categorie C: 13.084,40 euro.

Een voorbeeld: je woont thuis, hebt een inkomensvervangende tegemoetkoming en een integratietegemoetkoming categorie 2. Je ontvangt 4.000 euro onderhoudsgeld per jaar.

Omdat je thuis woont, beland je in categorie A. Van die 4000 euro wordt de eerste 659,75 euro niet van je inkomensvervangende tegemoetkoming afgetrokken. Voor de integratietegemoetkoming wordt de eerste 6.542,20 euro niet afgetrokken. Concreet betekent dit dat 3.340,25 euro (4.000 – 659,75) van je inkomensvervangende tegemoetkoming zal afgetrokken worden en je 3.201,95 euro inkomensvervangende tegemoetkoming zal overhouden. Van je integratietegemoetkoming zal niets afgetrokken worden omdat je onder de “categorievrijstelling” van 6.542,20 euro blijft.

Je kan dus afvragen of het ontvangen van onderhoudsgeld interessant is voor jou (en diegene die onderhoudsgeld betaalt) als je een inkomensvervangende tegemoetkoming ontvangt. Voor de integratietegemoetkoming zijn de marges ruimer, waardoor je toch je voordeel kan doen met het ontvangen van onderhoudsgeld. Natuurlijk is het in principe zo dat diegene die onderhoudsgeld betaalt dit van zijn of haar belastingen kan aftrekken en wordt dit bij de ontvangende partij geboekt als een belastbaar inkomen. **Punt is dat een groot deel van het onderhoudsgeld van je inkomensvervangende tegemoetkoming wordt afgetrokken en jij dus de facto dan niet zoveel ziet van het “onderhoudsgeld”. Je ziet per slot van rekening het grote deel van je inkomensvervangende tegemoetkoming verdwijnen en vervangen worden door “alleen” onderhoudsgeld. Vadertje staat recupereert dus eigenlijk het onderhoudsgeld! Misschien toch iets om goed over na te denken.**

Roerende inkomsten, dit zijn “opbrengsten” van je spaarrekening, dividenden, kasbons en andere financiële producten, worden soms ook van je inkomensvervangende en/ of integratietegemoetkoming afgetrokken. Met name wanneer je de roerende inkomsten in je belastingaangifte moet opnemen, m.a.w. ze worden dan een belastbaar inkomen, en je hieraan niet kan ontsnappen door een bevrijdende roerende voorheffing via je bank te betalen. Opdat je echter je roerende inkomsten moet aangeven via je belastingaangifte, moeten deze al een beetje hoger liggen dan gemiddeld.

- Wat moet je nooit aangeven in je belastingen door een bevrijdende roerende voorheffing te betalen en heeft dus géén invloed op je tegemoetkomingen?
 - De eerste 1.880 euro interesten op spaarrekeningen
 - Inkomsten uit tak 21 en tak 23 (een soort spaarverzekeringen) indien deze niet onderworpen zijn aan de roerende voorheffing (enkel indien de looptijd langer is dan 8 jaar en 1 dag of indien overlijdensdekking minimaal 130%)
 - Dividenden uit residentiële vastgoedbevaks (Aedificia, Serviceflats, Homeinvest)
- Voor een heel aantal roerende inkomsten kan je mits betaling (naast de 21% die je al betaalt) van een bijkomende roerende voorheffing van 4% via de bank, een belastingaangifte vermijden. Of deze piste voor jou interessant is, overleg je best met je bankier.
- En dan zijn er nog de roerende inkomsten die je altijd moet aangeven in je belastingaangifte en die dus van je inkomensvervangende en/ of integratietegemoetkoming kunnen afgetrokken worden.
 - Interesten op spaarrekeningen boven de 1.880 euro

- Bepaalde dividenden e.a.

Pas als je je roerende inkomsten in je belastingaangifte moet opnemen, geldt de volgende regeling: al wat je boven de 659,75 euro aan roerende inkomsten aangeeft in je belastingen, wordt van je inkomensvervangende tegemoetkoming afgetrokken. Voor de integratietegemoetkoming geldt de “categorievrijstelling”: dit zijn de bedragen van de categorie van de inkomensvervangende waarin jij je bevindt (resp. categorie A, B of C).

Opgelet! Als je meerdere soorten van inkomsten hebt, bijv. een invaliditeitsinkomen, roerende inkomsten enz. kunnen de vrijstellingen variëren. Het wordt dan echt wel tellen en rekenen geblazen ... je laat je dan best bijstaan door een deskundige, bijv. de sociaal werker van je mucocentrum of een medewerker van de Mucovereniging.

3. ONROERENDE INKOMSTEN (KADASTRAAL INKOMEN)

Ben jij of diegene met wie je samenwoont of gehuwd bent, eigenaar van een woonst en ligt het kadastraal inkomen (K.I.) hiervan hoger dan 3.000 euro verhoogd met 250 euro per persoon ten laste, dan wordt dit van je tegemoetkoming(en) afgetrokken. Gelukkig komt bovenstaande situatie niet zo vaak voor.

HOOFDSTUK 9: WANNEER JE GELD MOET TERUGBETALEN AAN DE FOD: VERZAKING EN AFBETALINGSPLAN

Je hebt niet tijdig een wijziging in je arbeidsinkomen of gezinssituatie gemeld en je moet te veel ontvangen tegemoetkomingen terugbetalen? Of je hebt dit wel tijdig gemeld, maar je moet toch geld terugbetalen aan de FOD SZ? In beide gevallen ontvang je een aangetekend schrijven van de FOD SZ. De terugvordering wordt uitgevoerd ten vroegste drie maanden na ontvangst van het aangetekend schrijven. Tenzij ... je een aanvraag indient tot “verzaking” bij de Minister van Sociale Zaken. Lukt dit niet, dan kan je proberen een afbetalingsplan af te spreken met de FOD SZ. Je kan ook altijd tegen een beslissing tot terugvordering in beroep gaan bij de Arbeidsrechtbank. Dit heeft enkel zin als er sprake is van een flagrante fout (komt heel weinig voor) en indien er geen minnelijke schikking kan getroffen worden met de FOD SZ.

1. DE VERZAKING

In “belangwekkende” en “behartigenswaardige” gevallen kan de Minister van Sociale Zaken na advies van de “Commissie van Sociaal Hulpbetoon aan personen met een handicap” van de FOD SZ afzien van de terugvordering van onterecht ontvangen tegemoetkomingen. Je moet dan de “onterecht” ontvangen tegemoetkomingen niet of slechts gedeeltelijk terugbetalen. Hiertoe dien je een aanvraag in binnen de drie maanden na ontvangst van de aangetekende brief. De aanvraag bestaat uit een standaardformulier dat jij moet invullen. Je kan het formulier downloaden en

afprinten via volgende link: http://handicap.fgov.be/docs/aanvraag_om_verzaking.doc of vraag ernaar bij de sociaal werker van je mucocentrum of bij een medewerker van de Mucovereniging.

Deze aanvraag moet heel secuur ingevuld worden en je moet al je in- en uitgaven noteren. Je moet kunnen aantonen dat je uitgaven de inkomsten overstijgen en dat je dus niet in de mogelijkheid bent om de “onterecht” ontvangen tegemoetkomingen terug te betalen. Tip: laat je aanvraag door iemand met kennis van zaken nalezen, bijv. de sociaal werker van je mucocentrum of een medewerker van de Mucovereniging. Meestal komt, nadat je een dergelijke aanvraag hebt ingediend, een sociaal werker van de FOD SZ bij jou thuis langs om alles te overlopen en te checken of jij een “behartigenswaardig” geval bent.

De uitslag van een dergelijke aanvraag is *meestal* gunstig. Je zal ofwel de teruggevorderde bedragen niet moeten terugbetalen of je zal “maar” een deel moeten terugbetalen.

Sowieso zal de “aanvraag tot verzaking” – als je deze doet binnen de drie maanden na ontvangst van de aangetekende brief van de terugvordering – de terugvordering max. drie maanden “bevrozen” of opschorten. **Een aanvraag tot verzaking is dus in vele opzichten “voordelig”**. Je zal door de aanvraag ofwel (1) helemaal niets meer moeten terugbetalen, (2) slechts een deel moeten terugbetalen of (3) alles moeten terugbetalen maar dan kreeg je alvast wat meer tijd om je zaakjes op orde te zetten.

Krijg je te horen dat je toch een deel of alles van de onterecht ontvangen tegemoetkomingen moet terugbetalen, neem dan contact op met de Mucovereniging. We proberen je dan zo goed mogelijk te helpen.

2. EEN AFBETALINGSPLAN

Is je aanvraag tot verzaking niet of maar gedeeltelijk gelukt en moet je toch een bedrag terugbetalen? Dan kan je aan de FOD SZ een afbetalingsplan voorstellen. Meestal stelt de FOD SZ zelf al een regeling voor. Ofwel het bedrag in één keer terugbetalen, of in schijven. Soms, als je nog een tegemoetkoming ontvangt, stellen ze voor om een deel van je tegemoetkoming in te houden en zo hen terug te betalen. Je kan altijd akkoord of niet akkoord gaan met hun voorstel. Als hun voorstel voor jou budgettair niet haalbaar is, kan je een voor jou geschikter tegenvoorstel doen.

Weet je niet goed hoe aan zo’n voorstel te beginnen? Laat je hiervoor bijstaan door de sociaal werker van je mucocentrum of een medewerker van de Mucovereniging.

CONTACTGEGEVENS FOD SZ

E-mail

De FOD SZ vraagt hen bij voorkeur via het contactformulier op hun website te contacteren (via link "e-mail ons").

Telefoon

Telefoneer naar het Call Center: **0800 987 99**
(van 8u30 tot 13u00)

Opgelet: het Call Center is vaak overbelast. Vermijd de piekuren tussen 10u en 12u.

Fax

Stuur een fax naar: 02 509 81 85

Post

Stuur een brief: FOD Sociale Zekerheid
Directie-generaal Personen met een handicap
Administratief Centrum Kruidtuin
Finance Tower
Kruidtuinlaan 50 bus 150
1000 Brussel

Vermeld bij ELK contact je rijksregisternummer, wat meteen ook je "klantnummer" is bij de FOD SZ. Je kan ook gebruik maken van "Handiweb" om je dossier te raadplegen, attesten aan te vragen en meer. Hoe je Handiweb kan raadplegen lees je in hoofdstuk 5 van deze brochure.